

RIELLS DEL FAI

## S'ha mort el Quico



Sí, s'ha mort el Quico, i això, que posat així, sembla una frase de telegrama, vol dir tantes coses..., que no m'he pogut estar d'escriure-les.

Perquè el Quico, el nostre Quico, s'ho mereix!!

I ja no el tornarem a veure, alt i ceapat, amb el sac al coll, camí de l'hort, amb la seva gorra posada sobre la testa baronívola, colrat del sol i de les ventades, i aquells ullets amb un punt de picardia.

El Quico, era una espècie d'institució a Riells. A més d'artista del camp, com anomena el nostre mossèn als pagesos, tenia la gràcia o el do d'arreglar els espatllats de pit, les trenca-dures de peus o braços, o un desllorigament o distensió d'alguna articulació, nervi o tendó.

El palpava la part afectada i et deia si et podia curar o no..., i la gent que tenia agraïda per haver-los-hi curat una criatura o a ells mateixos!! Quan jo em vaig trencar el braç i em varen treure el guix, va venir forces vegades a casa. Jo estava desmoralitzada, doncs el braç no m'obeïa, i no arribava a pentinar-me.

Es que els nervis estan fluixos de no treballar, collops!!, em deia el Quico, i demanava oli en un platet per untar-se els polzes, que tenia ressecs de treballar la terra, i em feia un massatge per enfortir-los.

Benvolgut Quico!!, el veig amb una caixa al coll curulla d'enciams i tomàquets, portant-la a la botiga de davant de casa, on venien les seves verdures.

Sordejava bastant, i jo l'agafava del braç, m'acostava una mica i li preguntava... Com anem, Quico...? Feia olor a terra i a suades, i a vegades, la fortor era a rom cremat, que era la seva debilitat. Un rom cremat i una fària, eren el premi al seu cansament, la recompensa a un dia de treball, a un dia de servei. I ho assaboria com un sibarita, xuclant la fària i prenent a glopets el rom cremat.

Benvolgut Quico!!, teníeu una bella estampa, una imatge que inclús havia estat pintada per un dels nostres pintors de Riells, Joan Condins, i havíeu corregut exposicions i tot, sempre, però, sota el vostre retrat, hi havia el rètol que deia «propietat»; sinó, qui sap on hauríeu anat a parar, doncs més d'un visitant s'havia interessat per la vostra pintura, que d'altra banda estava del tot aconseguida.

Recordeu quan us varen operar la mà?

Era l'esquerra, em sembla, us havien d'operar un dit que se us havia torçat sobre el palmell, i us feia mal i destorbava per treballar. Quan ens ho varen explicar ens féreu riure...!! Encara sembla que us sento...: «Oh!, no rieu, no, tan cert com m'haig de morir, que quan em vaig despertar vaig dir: aquelles mosses m'han enganyat, vet ací!! I això que jo, al metge, quan em va preguntar si estava espantat, li vaig dir, no, «no temer la operació, pero saber quién lo hace»!! Collops (textual), em varen adormir del tot,

tan cert com m'haig de morir, i quan em vaig despertar, el Pere ja va estar al tanto, sinó ja em desembolica la mà..., té borregos aquesta!! Que no estan bé del cap...?, què han fet aquestes noies!!, perquè el metge m'ha operat, però elles m'han embenat...!!!

El Pere deia: pare, tot està bé, no us preocupeu...!!! Oh! tot està bé, és que aquest pobre no en té cap culpa... deia jo tot ensenyant la mà!

Passa el metge i diu: Com esteu Quico? —Bé. —Us fa mal la mà? —Una mica, però aquest pobre no en té cap culpa! —Tranquil, esteu ben operat, que us he operat jo!! —Bueno, bueno...

Us ho juro, tan cert com m'haig de morir, que jo sentia que allò no estava bé, i tantes vegades vaig dir «aquest altre no en té cap culpa» que a la fi el metge diu: ara ho desembenarem, a veure què passa? Agafa unes tisores i a la primera, ja em fa un tall a la mà..., collops!! tan cert com m'haig de morir..., bueno, quan em varen treure l'embenat va quedar clavat, parat..., m'hvien enguixat l'altre dit...!! Ja us ho deia jo que aquest no en tenia cap culpa...!! Va agafar aquelles mosses i no sé pas el que els va dir...»

Quico, ho explicaveu amb una gràcia, que ara, recordant-ho semblava que us tenia ací a la vora...

Com us recordeu, Quico!! No us agradava portar mitjons i anàveu amb el peu nu dins de les botes grosses, hi teníeu una mania en això...

Suposo que no us en hauran posat, sinó us els treureu a mig camí d'aquest últim viatge, que vós teníeu per tan cert. Ja feia una temporada, que la manxa, com deieu vós, ja no manxava a l'hora, i sense que ningú us ho digués havíeu deixat de fumar, i així us heu anat apagant com un capvespre de tardor...

Però no us preocupeu, Quico, quan arribareu a la fi d'aquest viatge, més enllà del temps i del silenci, us estaran esperant... I ja no necessitareu l'aparell per la sordera i sentireu cantar els ocells, i els dits de la mà, que se us havien tornat a torçar, estaran drets i no us faran mal, i tindreu el pas més lleuger que no pas ara, i podreu portar els peus nus, com us agrada, i la manxa ni la sentireu, i tindreu als ulls la llum de la joventut...

I per què no, collops!!, us faran el present d'un camp, que us quedareu bocabadat, tot per a vós, per plantar-hi el que volgueu, i la terra no tindrà tants rocs com ací, i serà de més bon treballar..., i què content us posareu! Per celebrar-ho demanareu un rom cremat i una fària, que us portaran de seguida, perquè us ho mereixeu, i entre xupada i glopet... us posareu la mà a la butxaca de l'americana...!! I treureu la mà, amb un gratat de grana de les tomaqueres de Riells!! Collops...!! direu, tan cert com m'haig de morir, que jo ja venia preparat perquè ja em pensava una cosa d'aquestes!! Ara faré ia competència a tots

## NOTES HISTÒRIQUES

Tradicions que arriben als nostres dies:  
LA PEREGRINACIÓ A MONTSERRAT

No hi ha any que algun grup de gent del nostre poble no faci la tradicional anada a Montserrat a peu, excursió d'entusiasme, d'esperit de superació i fins i tot, per alguns, de fe. Per si tots aquests elements fossin pocs, hi ha encara en aquesta sortida una vessant històrica: resulta que gent de la Vall del Tenes, de la Baronia de Montbui, hi van des de l'any 1522.

En la data esmentada, en el privilegi donat pel Consell de Cent de Barcelona a la Baronia en el que s'explica quan i com s'havien d'eleger els càrrecs de la Baronia, en un dels apartats hi consta també l'obligació dels Jurats de mantenir el ciri que cremava constantment davant la imatge de Nostra Senyora en l'Església de la Verge de Montserrat.

Aquest fet ens fa notar el lligam que en l'època hi havia entre les qüestions civils i espirituals, doncs és interessant veure com aquesta obligació està al costat d'altres tan importants com poden ser les de l'organització administrativa de la Baronia.

Concretament l'obligació contraïda era que s'havia de mantenir i renovar el ciri que cremava davant de la Verge de Montserrat, per aquesta raó s'hi enviarien set homes «bons cristians, confessats i arrepençats», com a pelegrins, per a fer celebrar set misses en honor de les set alegries de la Mare de Déu i fer o ordenar fer rogatives i oracions per a la sanitat i benestar de tot el terme, a part de vetllar la conservació del ciri.

Les despeses de cera i del viatge anaven a càrrec de la pròpia Baronia, el clavari n'era l'administrador.

La importància del compromís arribava al punt que si algun any la caixa de la Baronia no disposava dels diners suficients per a cobrir aquestes despeses, s'organitzava el cobrament d'algun tribut entre les parròquies del terme per tal de fer possible el viatge.

Seria interessant fer un estudi dels arxius del Monestir de Montserrat per a localitzar les referències sobre l'esmentat compromís, ja que molt probablement es deurien fer uns rebuts de la cera pagada per la Baronia. Al mateix temps per a conèixer la durada o les interrupcions d'aquesta tradició que ens ha arribat, encara que no de forma oficial, fins avui.

Jaume Danti i Riu

els pagesos de per ací!!, perquè de tomaqueres com aquestes només en tenim al nostre Riells!!

I riureu per sota el nas i fregant-vos les mans pensareu... A la feina!! COLLOPS!! BENVOLGUT QUICO...!!

P. Vidal